

Krótką historia Biblioteki Sąsiedzkiej

Biblioteka Sąsiedzka to inicjatywa oddolna zapoczątkowana w 2020 roku przez mieszkańców i mieszkanki dzielnicy Główna w Poznaniu zrealizowana przy wsparciu organizacyjnym Stowarzyszenia Młodych Animatorów Kultury.

Na terenie dzielnicy od dłuższego czasu nie funkcjonowała żadna biblioteka, z której księgozbioru mogliby korzystać mieszkańcy. Potrzeba posiadania na Główniej własnej księżnicy doprowadziła do stworzenia takie miejsca – nietypowego – bo sąsiedzkiego, otwartego na każdą mieszkankę i każdego mieszkańca, którzy chcieliby skorzystać z księgozbioru i cieszyć się lekturą!

Projekt i powstanie Biblioteki Sąsiedzkiej jest efektem pracy animacyjnej wśród społeczności lokalnej mieszkańców Główniej w Poznaniu realizowanej przez Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury w latach 2019-2021. Trzyletnia działalność SMAK przyniosła wymierne korzyści dla społeczności lokalnej, która upatruje możliwości na zbudowanie realnego kapitału społecznego poprzez działania z zakresu kultury, sztuki i edukacji. Biblioteka Sąsiedzka jest przykładem zmiany, jaka zaszła w społeczności lokalnej – to całkowicie oddolna inicjatywa powołania do życia pierwszej biblioteki społecznej funkcjonującej na terenie dzielnicy (jest to także pierwsza Biblioteka Sąsiedzka

funkcjonująca na terenie Poznania). Mieszkańcy i mieszkanki Główniej powołali do życia lokalną bibliotekę, gromadzącą obecnie ponad 10 tys. woluminów wypożyczanych w wolnym dostępie dla wszystkich czytelników i czytelniczek. Księgozbiór Biblioteki Sąsiedzkiej jest stale powiększany, opisywany i katalogowany przez grupę opiekunów i opiekunek biblioteki (mieszkańców i mieszkanki Główniej – wolontariuszy).

Przestrzenią, w której znajduje się biblioteka, jest poddasze w budynku tzw. „czerwonej szkoły” – pierwszej polskiej szkoły powstałej jako miejsce oporu wobec nasilonej germanizacji mieszkańców

dzielnicy na przełomie XIX i XX wieku. Biblioteka zajmuje dwa pomieszczenia – wypożyczalnię oraz chillroom, który pełni dwojakie funkcje: z jednej strony jest przestrzenią czytelną, z drugiej odgrywa rolę wielofunkcyjnej sali warsztatowej i edukacyjno-animacyjnej. Biblioteka ulokowana jest naprzeciwko Rynku Wschodniego – historycznego i współczesnego centrum dzielnicy.

Biblioteka Sąsiedzka jest przestrzenią edukacji, kultury, sztuki i promocji czytelnictwa, realnie współtworzoną przez mieszkańców i mieszkanki dzielnicy, która w 2020 roku została nagrodzona w Konkursie Inicjatory 2019 (organizowanym przez Miasto Poznań) nagrodą „Inicjator Aktywizujący” (kategoria, w której oceniano przedsięwzięcia

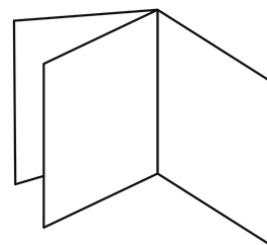
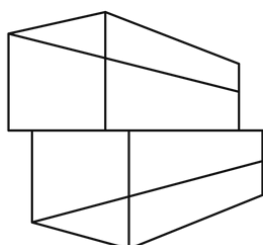
pobudzające mieszkańców do działania i współtworzenia). Rozmach działań sąsiedzkich, którego efektem jest powołanie specyficznej „społecznej instytucji kultury” doprowadził do momentu usamodzielnienia się Biblioteki Sąsiedzkiej jako odrębnego projektu realizowanego we współpracy ze społecznością lokalną Główną w Poznaniu.

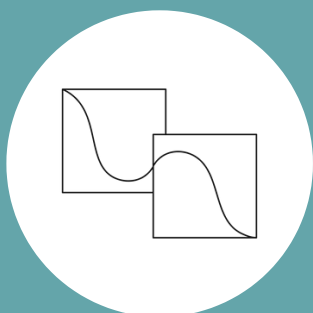
Niezwykle istotnym elementem działalności Biblioteki Sąsiedzkiej jest rozwój jej działań animacyjnych i edukacji kulturowo-czytelniczej, promocja czytelnictwa wśród mieszkańców i mieszanek dzielnicy oraz rozwój działań wolontariackich skupionych wokół Biblioteki Sąsiedzkiej.

NASZA MISJA

Biblioteka Sąsiedzka jest przestrzenią edukacji, kultury, sztuki i promocji czytelnictwa współtworzoną przez Stowarzyszenie Młodych Animatorów Kultury oraz mieszkańców i mieszkanki Główną w Poznaniu.

Misja działalności Biblioteki Sąsiedzkiej ogniskuje się wokół gromadzenia i udostępniania literatury, popularyzacji i promocji czytelnictwa, realizacji działań animacyjnych i edukacyjnych oraz rozwoju programu wolontariatu „społecznej instytucji kultury”.

Program wolontariatu w Bibliotece Sąsiedzkiej

---

wolontariat – łac. 'voluntas' – dobra wola, chęć, ochota, dobrowolność

Idea wolontariatu

Wolontariat to świadoma, dobrowolna i bezpłatna praca na rzecz innych osób, społeczności lub społeczeństw.

Wolontariuszem nazywa się osobę, która bez wynagrodzenia i ochotniczo wykonuje rozmaite prace i świadczenia. Często wolontariat kojarzy się z niesieniem pomocy potrzebującym – i słusznie! Pomagać można bowiem zarówno pojedynczym osobom, jak i całym społecznościom, biorąc udział w pojedynczych akcjach lub podejmując się stałego wolontariatu na rzecz danej instytucji lub organizacji.

Wolontariat w Bibliotece Sąsiedzkiej to przede wszystkim chęć niesienia pomocy w zakresie zwiększania dostępu do księgozbioru, literatury i popularyzacja czytelnictwa wśród wszystkich potencjalnych czytelników i czytelniczek biblioteki.

Naszym wolontariuszem i wolontariuszką może zostać każda osoba bez względu na wykształcenie, status zawodowy czy materialny, jednak kandydaci i kandydatki na wolontariuszy, którzy nie ukończyli 18 lat muszą mieć pisemną zgodę prawnych opiekunów.

Cele wolontariatu w Bibliotece Sąsiedzkiej

---

1 ZAANGAŻOWANIE LUDZI DO ŚWIADOMEJ, DOBROWOLNEJ I NIEODPŁATNEJ POMOCY INNYM

Praca na rzecz społeczności lokalnej to duże zobowiązanie. Jest długofalowym procesem – wymaga zatem czasu i zaangażowania, które dostosowywane jest do możliwości potencjalnych wolontariuszek i wolontariuszy.

2 ROZWIJANIE WŚRÓD WOŁONTARIUSZY POSTAWY OTWARTOŚCI, WRAŻLIWOŚCI, ŻYCZLIWOŚCI I BEZINTERESOWNOŚCI

Współpraca z Biblioteką Sąsiedzką opiera się na wspólnych wartościach. Otwartość i bezinteresowność to dwie najważniejsze wartości. Systematyczny wolontariat przynosi zmianę nastawienia wolontariuszy i wolontariuszek do otoczenia i społeczności, w której funkcjonują.

3 ROZWÓJ WŁASNYCH UMIEJĘTNOŚCI I WYKORZYSTANIE ICH W PRACACH NA RZECZ KUTURY, SZTUKI, EDUKACJI I SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Ważnym celem wolontariatu jest rozwijanie własnych zainteresowań i umiejętności, a następnie wykorzystywanie ich podczas pracy wolontariackiej. Każdy wolontariusz i każda wolontariuszka może realizować działania dostosowane do swoich indywidualnych potrzeb i preferencji.

Czym zajmują się wolontariusze i wolontariuszki?

1

OBSŁUGA WYPOŻYCZEŃ I ZWROTÓW KSIĄŻEK Z KSIĘGOZBIORU BIBLIOTEKI SĄSIEDZKIEJ,

Systematyczne działania wspierające codzienną pracę w Bibliotece Sądzieckiej.

Wolontariusze i wolontariuszki wypożyczają książki i zwracają je na właściwe regaty za pomocą sygnatur bibliotecznych oraz oprogramowania bibliotecznego.

2

OBSŁUGA CZYTELNIKÓW I CZYTELNICZEK BIBLIOTEKI SĄSIEDZKIEJ: UDZIELANIE INFORMACJI, PRZYJMOWANIE DAROWIZN W POSTACI KSIĄŻEK,

Oprócz wypożyczeń i zwrotów książek wolontariusze i wolontariuszki udzielają informacji czytelnikom i czytelniczkom, doradzają w wyborze książek do wypożyczenia, zapisują zapotrzebowanie na konkretne tytuły, a także przyjmują darowizny w postaci książek, które następnie trafiają do katalogowania.

3

DYŻURY W BIBLIOTECE SĄSIEDZKIEJ – ZGODNIE Z USTALONYM HARMONOGRAMEM

Wolontariusze i wolontariuszki wykonują swoje działania podczas dyżurów w Bibliotece Sądzieckiej. Czas dyżuru dziennego wynosi od 2 do 4 godzin. Do zadań podczas dyżurów należy porządkowanie księgozbioru oraz dbanie o ład w przestrzeni bibliotecznej.

4

OPISYWANIE I KATALOGOWANIE KSIĘGOZBIORU W PROGRAMIE KOMPUTEROWYM MOL

Po odbyciu niezbędnego przeszkolenia, wolontariusze i wolontariuszki mogą opisywać i katalogować książki-darowizny, które następnie trafiają na regaty Biblioteki Sądzieckiej. W ten sposób stale zwiększamy liczbę książek dostępnych do wypożyczenia z księgozbioru.

5

DZIAŁANIA PROMOCYJNE – AKCJE, HAPPENINGI, MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

Wśród prac wolontariackich znajdują się również działania kreatywne związane z promocją i popularyzacją czytelnictwa – współorganizacja akcji twórczych, happeningów, działań edukacyjnych, a także prowadzenie mediów społecznościowych Biblioteki Sądzieckiej (Instagram, Facebook).

Koordinator wolontariatu

Współpracę wolontariuszy i wolontariuszek z Biblioteką Sąsiedzką nadzoruje koordynator wolontariatu. To osoba, która planuje spotkania, wdraża nowych wolontariuszy do pracy, ustala harmonogram prac, przeprowadza ewaluację współpracy oraz koordynuje cały proces wolontariatu.

Kontakt

Stowarzyszenie Młodych
Animatorów Kultury
ul. Kościelna 18/6
60-538 Poznań

www.animatorzysmak.pl
www.fyrteलगłowna.pl
smak@animatorzysmak.pl

adres do korespondencji / siedziba:

Stowarzyszenie Młodych
Animatorów Kultury
ul. Główna 42
61-007 Poznań

Biblioteka Sąsiedzka na Główniej

Daniel Stachuła
daniel@animatorzysmak.pl
tel. 607 259 232

Zuzanna Głowacka
zuzanna@animatorzysmak.pl
tel. 570 811 611

